

Rīgā

28.10.2022. Nr. LPA 1.7.-50

Valsts prezidentam Egilam Levitam

Ministru prezidentam Krišjānim Kariņam

Potenciālajām koalīcijas partijām un to apvienībām:

"Jaunā vienotība"

"Apvienotais saraksts"

Nacionālā apvienība "Visu Latvijai!"- "Tēvzemei un Brīvībai/LNNK"

Priekšlikumi Sadarbības memorandam par
koalīcijas veidošanas principiem un
Valdības deklarācijai

Biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse", Ministru kabineta un NVO sadarbības memoranda īstenošanas padomes nevalstisko organizāciju pārstāvji¹ un biedrību un nodibinājumu pārstāvji, kuri zemāk vēstules tekstā norādīti, aicina Sadarbības memorandā par koalīcijas veidošanas principiem iekļaut šādu darbības pamatprincipu: **"Attīstīsim un atbalstīsim sabiedrības pašorganizēšanās un noturības mehānismus, un ieviesīsim un iedzīvināsim pilsonisko dialogu. Veicināsim aktīvu sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesos, īstenojot mērķtiecīgu pilsoniskās sabiedrības attīstības rīcībpolitiku un atvēlot pastāvīgu valsts budžeta finansējumu pilsoniskās sabiedrības kapacitātes celšanai un stiprināšanai."**

Nevalstisko organizāciju ieskatā, ir būtiski Latvijā veidot stabilu pilsonisko sabiedrību, kas ir uzticams sadarbības partneris gan ikdienā, gan arī krīzes situācijās. Tā pat jāmin, ka partiju apvienība "Jaunā vienotība" partijas priekšvēlēšanu programmā norādīja, ka iestājas par saliedētu un vienotu politisko nāciju, bet "APVIENOTAIS SARAĶSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" minēja, ka sadarbībā ar nevalstiskām organizācijām risinās sociālās drošības jautājumus, kā arī atjaunos ticību tam, ka sabiedrība spēj ietekmēt procesus valstī.

Attiecībā uz Valdības deklarācijas izstrādes procesu, aicinām:

- 1) nodrošināt pilsoniskās sabiedrības iesaisti valdības deklarācijas veidošanas procesā;
- 2) Valdības deklarācijā iekļaut apņemšanos Latvijā veidot stabilu, demokrātiskās vērtībās balstītu un organizēties spējīgu pilsonisko sabiedrību, iekļaujot deklarācijā atsevišķu sadaļu, kas veltīta pilsoniskās sabiedrības un demokrātijas stiprināšanai un sabiedrības noturībspējai;
- 3) īstenot atbalsta aktivitātes pilsoniskās sabiedrības organizācijām, risinot būtiskākos nevalstiskā sektora problēmjautājumus, lai stiprinātu demokrātiju Latvijā.

Izvērsti priekšlikumu izklāsts par principiem, kurus aicinām iekļaut Valdības deklarācijā, vēstules pielikumā.

¹ <https://www.mk.gov.lv/lv/nevalstisko-organizaciju-un-ministru-kabineta-sadarbibas-memoranda-istenosanas-padome>

Vienlaikus rosinām Valdības deklarācijas veidošanā, atbilstoši labajai praksei, iekļaut biedrības un nodibinājumus. Piedāvājam Latvijas Pilsonisko aliansi un Ministru kabineta un NVO sadarbības memoranda īstenošanas padomi kā sadarbības partneri šī procesa koordinēšanai.

Padomes priekšsēdētājs

(paraksts*)

Georgs Rubenis

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Biedrības un nodibinājumi, kuras pievienojas Latvijas Pilsoniskās alianses 28.10.2022. vēstulei Nr. LPA 1.7.-50 "Priekšlikumi Sadarbības memorandam par koalīcijas veidošanas principiem un Valdības deklarācijai":

Nodibinājums "Fonds "Plecs""

Jānis Erts

Biedrība "Latvijas platforma attīstības sadarbībai"
direktore

Inese Vaivare

Biedrība "Ekonomiskā sadarbība un
investīcijas Latvija" jeb #esiLV
Ministru kabineta un NVO Sadarbības īstenošanas
memoranda padomes deleģētā pārstāve
Nacionālajā trīspusējās sadarbības padomē

Elīna Pinto

Sabiedriskās politikas centra Providus direktore

Iveta Kažoka

Ministru kabineta un NVO Sadarbības īstenošanas
memoranda padomes locekle

Agnese Frīdenberga

"Sabiedrības par atklātību – Delna" direktore

Inese Tauriņa

Biedrības "Latvijas Jaunatnes padome" viceprezidents

Matīss Lācis

Nodibinājuma "Fonds digitālai izaugsmei TRĪS"
valdes locekle

Zelma Martinsone

Biedrības "Eiropas Kustība Latvijā" viceprezidente;
Biedrības "Jesajas Berlina biedrība" padomes priekšsēdētāja vietniece
Biedrības "Meierovica biedrība par
progresīvām pārmaiņām" padomes locekle

Lolita Čigāne

Biedrības "Jauniešu organizācija "Nītaureņi"" valdes loceklis
"Neatkarīgā izglītības biedrība" biedrs
13. Saeimas deputāts

Mārtiņš Šteins

Nodibinājums "Make Room"

Miks Celmiņš

Biedrības "Zaļā brīvība" valdes priekšsēdētājs	Jānis Brizga
Nodibinājuma "TechChill" valdes locekle	Līva Pērkone
Biedrības "Latvijas Lauku forums" izpilddirektore	Anita Seļicka
Biedrības "Papardes zieds" valdes priekšsēdētāja	Iveta Ķelle
Biedrības "Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācija" direktore	Regita Zeiļa
Fonda atvērtai sabiedrībai DOTS izpilddirektore	Ieva Morica
Biedrības "Solis tuvāk" valdes locekle	Andra Vanaga
Biedrības "Eiropas kustība Latvijā" prezidents	Andris Gobiņš
Biedrības "Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija" valdes priekšsēdētāja	Paulīna Latsone
Nodibinājuma "Baltijas Reģionālais fonds" valdes locekle	Ginta Salmiņa
Biedrības "Vidusdaugavas NVO centrs" valdes priekšsēdētāja	Lāsma Mežsēta
Invalīdu un viņu draugu apvienība Apeirons	Ivars Balodis
Biedrības "Bērnu un jauniešu centrs Dari Vari" valdes priekšsēdētājs	Edgars Muktupāvels
Nodibinājuma "Valmieras novada fonds" valdes priekšsēdētāja	Patricija Siliņa
Biedrības "Gribu palīdzēt bēgļiem" valdes locekle	Linda Jākobsone-Gavala
Nodibinājums "TAUTAS PALĪDZĪBAS FONDS"	Dzintra Ziemele
Biedrības "Ascendum" valdes priekšsēdētāja	Antonija Skopa
Biedrības "LgSC" valdes locekle	Edīte Husare
Pasaules Dabas fonds	Katrīna Madara Stadgale
Čiekurkalna attīstības biedrības valdes locekle	Sandra Feldmane
Biedrības "Piedzīvojuma Gars" valdes loceklis	Atis Ķeņģis

"Latvijas Korporatīvās sociālās atbildības platforma" valdes priekšsēdētāja, "Sabiedrība par atklātību – Delna" padomes locekle, "Latvijas platforma attīstības sadarbībai" padomes priekšsēdētāja	Agnese Alksne-Bensone
Biedrības "Izglītības attīstības centrs" direktore	Iveta Vērse
Biedrības "Ukrainas atbalsta biedrības" valdes locekle	Tatjana Lazda
Biedrības "Latvijas ukraiņu kongress" priekšsēdētāja	Jana Streļeca
Biedrības "Latvijas Drošības un aizsardzības industriju federācijas" valdes priekšsēdētāja	Elīna Egle-Ločmele
Biedrības "Latvijas Biznesa savienība" valdes priekšsēdētājs	Eduards Filippovs
Biedrības "Alianse Pārnozāriskai Ilgtspējīgai attīstībai" prezidents	Āris Ādlers
Biedrības "Latvijas Ornitoloģijas biedrība" valdes priekšsēdētājs	Viesturs Ķerus
Uzņēmējs, filantrops, Starptautiskās NVO dienas aizsācējs un dibinātājs	Mārcis Liors-Skadmanis
Biedrības "Piekrastes Konvents" valdes locekle	Daina Dubra
Brasas apkaimes iedzīvotāju biedrības valdes priekšsēdētājs	Raivis Dejus
Biedrības "Latvijas Samariešu apvienība" valdes loceklis	Andris Bērziņš
Biedrības "PĒDAS" valdes priekšsēdētāja	Vineta Jurevica
Latvijas Pieaugušo izglītības apvienība	Sarmīte Pīlāte
Biedrība Rīgas Apkaimju alianse	Māris Jansons
Rīgas Dārziņu iedzīvotāju biedrības valdes priekšsēdētāja	Agita Vismane-Bitmane
Rīgas Dārziņu iedzīvotāju biedrības valdes locekle	Maija Stefane
Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācija	Ilze Paleja

Latvijas Radošo savienību padomes ģenerālsekretārs	Haralds Matulis
Biedrības "ABC centrs" valdes locekle	Ilze Bagatska
Biedrības "Repair Cafe Riga" valdes priekšsēdētājs	Krišjānis Liepa
Latvijas Jaunuzņēmumu asociācijas vadītāja	Olga Barretu-Gonsālvisa
Nodibinājuma "Kandavas novada iespēju fonds" valdes locekle	Ērodeja Kirillova
Biedrības "Izglītības iniciatīvu centrs" direktore	Daiga Zaķe

Pielikums vēstulei "Priekšlikumi Sadarbības memorandam par koalīcijas veidošanas principiem un Valdības deklarācijai"

Priekšlikumi Valdības deklarācijai

- (1) Atzīt un praksē ieviest sociālajam dialogam **līdzvērtīgu statusu pilsoniskajam dialogam**, nostiprinot to Ministru kabineta Kārtības rullī, kā arī stiprinot institucionalizēto sabiedrības līdzdalības mehānisma jeb NVO un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes darbību (ieviest praksē jau 2018. gadā apstiprināto Memoranda padomes reformu).

Piedāvātā punkta redakcija:

“Ieviesīsim un nostiprināsim pilsonisko dialogu, lai radītu atbilstošus apstākļus kvalitatīvam lēmumu pieņemšanas procesam, lēmumos nodrošinot viedokļu un interešu pārstāvības daudzveidību un balansu.”

- (2) Īstenojot pārnozaru politiku reformu vadībā un koordinācijā, nodrošināt arī **pilsoniskuma valstspolitikas pārvaldību un noteikt galveno valsts pārvaldes institūciju pārstāvi sadarbībai ar pilsonisko sabiedrību un tās darbības un attīstības nodrošināšanai (politiskā un ierēdniecības līmenī)**,

Piedāvātā punkta redakcija:

“Stiprināsim pilsonisko sabiedrību, nosakot atbildīgo institūciju (politiskā un ierēdniecības līmenī) par tās attīstību un demokrātijas stiprināšanu.”

- (3) Esošajā ģeopolitiskajā situācijā, ņemot vērā pēdējo gadu krīžu mācības, būtiski pieaug valsts iekšējās un ārējās drošības nozīme un nepieciešamība stiprināt sabiedrības spēju pārvarēt krīzes, kā arī publiskā un privātā sektora sadarbību krīžu pārvarēšanai.

Piedāvātā punkta redakcija:

“Attīstīsim un atbalstīsim sabiedrības pašorganizēšanās un noturības spējas mehānismus ar mērķi **veicināt aktīvu sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesos, veicinot rīcībspolitiku sabiedrisko uzraudzību un sabiedrības noturības spēju.**”

“**Izveidosim un ieviesīsim krīzes vadības sistēmu**, kas paredz arī regulāras apmācības publiskās pārvaldes un privātā biznesa organizācijām, kā arī pilsoniskajai sabiedrībai rīkoties un sadarboties krīzes gadījumos.”

- (4) **Sabiedrības līdzdalība publiskā finansējuma plānošanā un uzraudzībā**, kas ietver arī vienlīdzības, caurskatāmības un tiesiskās paļāvības principus, ir viens no modernas valsts pārvaldības stūrakmeņiem, kā arī viens no priekšnosacījumiem sabiedrības uzticēšanās veicināšanai politiķiem un valsts pārvaldei. Tāpēc nepieciešams nodrošināt atklātību un līdzdalību publiskā finansējuma plānošanā, ieviešot mehānismu, kurā valsts budžeta līdzekļi nevalstiskajām organizācijām tiek ieguldīti saskaņā ar politikas plānošanas dokumentiem, ar iepriekš noteiktiem, skaidriem kritērijiem, pārraudzības mehānismiem un nospraustajiem rezultātīvajiem rādītājiem, vienlaikus ievērojot vienlīdzības, caurskatāmības un tiesiskās paļāvības principus, kas ietver arī atteikšanos no tā saucamajām “deputātu kvotām”; izstrādājot centralizētu mehānismu, kurā pilsoniskās sabiedrības organizācijām ir iespējas sniegt priekšlikumus valsts budžeta veidošanas procesā, tajā skaitā nevalstiskā sektora horizontālos un pārnozariskos jautājumos.

Piedāvātā punkta redakcija:

“Nodrošināsim sabiedrības līdzdalību publiskā finansējuma plānošanā un uzraudzībā, vienlaikus ietverot vienlīdzības, caurskatāmības un tiesiskās palāvības principus.”

- (5) Valstī nepieciešams īstenot mērķtiecīgu pilsoniskās sabiedrības attīstības politiku, atvēlot pastāvīgu valsts budžeta finansējumu pilsoniskās sabiedrības kapacitātes stiprināšanai, tāpēc nepieciešams būtiski **palielināt finansiālu atbalstu pilsoniskās sabiedrības attīstībai**, tajā skaitā programmai “NVO fonds” finansējumu vismaz 5 milj. eiro apmērā (ietver dažādas apakšprogrammas, t.sk., brīvprātīgā darba attīstību, noturības spējas stiprināšanu u.c.); nodrošināt EEZ/NOR finansējuma piešķirumu pilsoniskajai sabiedrībai no finanšu instrumenta rezerves fonda un finansējuma pieaugumu jaunajā plānošanas periodā.

Piedāvāta punkta redakcija:

“Īstēnosim mērķtiecīgu pilsoniskās sabiedrības attīstības politiku, atvēlot pastāvīgu valsts budžeta finansējumu pilsoniskās sabiedrības kapacitātes stiprināšanai”.